SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 13. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 14 97. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 17 September 1910. | Expedition: Kammakaregatan 6. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 30 Årg.

Hans von Stedingk.

Chefskapet vid Stockholms-operan spelar så stor roll i vårt musiklif, att en facktidning såsom denna ej kan undgå att fästa uppmärksamhet vid detsamma och dess innehafvare. För två år sedan hade vi senast tillfälle härtill, då hr Albert Ranft öfvertog detsamma, och därvid fästades ej så ringa förhoppningar. Att de ekonomiska svårigheterna, hvarmed nästan alla operainstitutioner i vår tid ha att kämpa, äfven han skulle få känning af, huru van teaterledare han än visat sig, var naturligt nog, och då han drog sig tillbaka undrade man mycket hvem som skulle bli hans efterträdare. Såsom bekant föll valet på en militär, såsom förut en gång, då öfversten och hofmarskalken Erik Wilhelm af Edholm blef »förste direktör för K. M:ts hofkapell och teatrar» år 1866, en befattning som han innehade i femton år. Näst före honom bekläddes den viktiga posten af fadern till operans nuvarande chef, nämligen friherre Eugène von Stedingk, hvilken såväl genom sin musikaliska och estetiska bildning var mycket lämplig för platsen, som ock genom sina personliga egenskaper, hvarmed han vann stora sympatier hos operapersonalen. År 1861 blef han operachef men nedlade denna befattning, då han 1866 blef ministerresident i Madrid. Vår nye operachef har således ett aktadt namn att uppbära såsom ledare af vårt lands förnämsta lyriska konstinstitut.

Grefve Hans von Stedingk har emellertid icke endast på fädernet utan äfven på mödernet relationer till vår opera. Hans fader var nämligen gift med den intelligenta och behagliga operasångerskan Mina Gelhaar, som på sin tid stod värdigt vid sidan af sådana operaartister som Louise Michaeli, Fredrika Stenhammar, Oscar Arnoldson, Fritz Arlberg, och Anders Willman.

Hans von Stedingk är född den 7 dec. 1862, blef underlöjtnant vid Kgl. andra lifgardet 1884 och löjtnant 1890 samt är för närvarande kapten vid Göta garde sedan år 1902. Han blef adjutant hos kung Oscar II 1902 och hos vår nuvarade konung 1908. Grefvevärdigheten ärfde han 1875 efter sin farfar, som då afled, fyra år efter hans far.

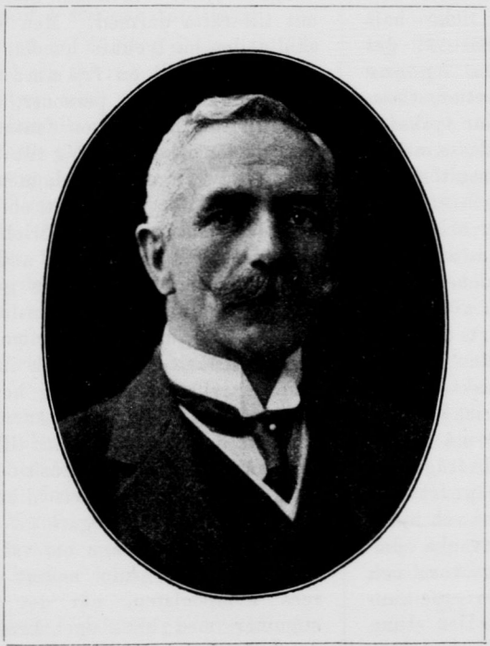

Hans von Stedingk.

Ludwig Hess.

Ludwig Hess.

En konsert som motses med stort intresse är den som den 24 sept. gifves här i Musikaliska akademien, då vi här få göra bekantskap med en af Tysklands förnämsta konsertsångare, tenoren Ludwig Hess.

Ludwig Hess är född den 23 mars 1877 i Marburg, son af universitetsprofessor Hess. Hans sångstudier leddes af professor R. Otto i Berlin och Melchiore-Vidal i Milano. Hans lärare i teori och komposition voro B. Wolf och W. Bargiel i Berlin. Som romanssångare vann han snart stort rykte i Tyskland och gjorde sedan framgångsrika konsertresor i Ryssland, England, Schweiz, etc. Han är äfven känd som utmärkt oratoriesångare och för öfrigt en grundligt bildad musiker. I München, där han förr verkat har han visat stor förmåga som dirigent för en stor körförening och har komponerat symfoniska verk för orkester, körverk och sånger. År 1903 blef han utnämnd till kammarsångare. Han är nu bosatt i Stuttgart.

Om operatexter.

Egenskaperna hos en god operatext bestå uti stor klarhet i och lätt öfversikt af handlingen; i verksamma kontraster och betonandet af de uppträdande personligheternas känslolif, deras affekter och lidelser. Men då dessa hufvudegenskaper ofta icke förenas, emedan komponisten och librettisten merändels utgå från olika synpunkter och sällan sammanträffa på lika vägar, är det nästan en lyckträff om tonsättaren finner en honom tilldragande textbok. Vi veta att för Felix Mendelssohn denna händelse icke inträffade, att Robert Schumann med sin »Genoveva»-opera obeslutsam vägde mellan Tieck och Hebbel, och att den stora framgång Carl Maria von Weber med rätta kunde ha vunnit genom sin »Euryanthe» genom den här och där ganska oklara libretton af fru Helmine von Chezy blef starkt ifrågaställd, om också denna dams på sin tid mycket klandrade verser alltid äro bättre än den förskräckliga vanställning till en ett klumpigt utstyrselstycke som Wielands präktiga *Oberon* måste utstå genom J. Planche. I Wielands romantiska dikt finnas betingelserna för en rent af ideal operatext. Det var en särdeles olycka att för Webers på missräkningar rika tonsättarbana, hans medarbetare icke besatt en gnista af konstnärlig instinkt. Samma brist kan man beklaga hos Wohlbrück, då han för sin svåger Heinrich Marschner plockade ihop bildserien *Templer und Judin* ur Walter Scotts förträffliga roman »Ivanhoe». Om librettisten icke känner musikaliskt, är det honom omöjligt att bedöma hvad som i en opera måste verka som »ballast», såsom »en hämsko och döda punkter», och omvändt: en tondiktare, som icke är till sinnet dramatiskt skolad, utsättes så lätt för faran att hänföras af en lyrisk situation i textboken och därvid förbise totalverkan. Med ringa undantag, hvartill man kan räkna texten till *Cosi fan tutte*, har Mozart däremot icke lämnats i sticket af sina librettister. Till största delen ha hans operor uppstått i nära beröring med kulissklimat. Metatastasio, da Ponte, Schikaneder sågo städse framför sig scenbilden. Och om, såsom uppkomsten af *Trollflöjten* tydligt visar, de ofta nog bundo vingarna på Mozarts genius, så förebyggde de dock såsom invigda praktiker alla falska sceneffekter. Korthet, enkelhet i handlingen och intressanta kontraster visa i första rummet *Figaros bröllop* och *Don Juan*. De korta satserna i »Trollflöjten» och i »Don Juan» tillgodosågo väl handlingens flytande förlopp; fördjupandet, förinnerligandet öfvertar musiken, och därvid ha ej ens språkets trivialiteter, som för öfrigt, om vi tänka på de bekanta Trollflöjtscitaten, hafva karaktären af populärt folkspråk, varit till hinders. Efter Mozart värde sig operans dramatiska innehåll, hvilket hos Gluck ännu uteslutande inskränktes till den grekiska guda- och hjältevärlden, åt det verkliga lifvet, hvars enda realitet en framträdande sago- och trollvärld icke förmådde nedgöra. Med de gamla romarne, de råa dygderna i deras republikanska och lasterna i deras kejserliga epok, har operan icke haft någon varaktig lycka, ehuruväl det särdeles i den italienska operan vimlar af Coriolaner, Lukretior, Cesarer o. s. v. i historien. När tyskarne sträckt ut handen efter dessa arkivskatter, ha de vanligen dragit en nit i stället för vinst. Uti historien framträda så många motiv och handlingar som uteslutande ha att göra med förståndet och reflexionen, samt endast i sällsyntare fall ha att framte okonstladt, rent mänskligt innehåll, hvilket såsom sådant verkar mäktigt och gripande. Ett historiskt faktum får därför i operatexten icke framträda i förgrunden, endast stå i bakgrunden, ett hjälpmedel i fråga om färg och toner. Icke den politiska tilldragelsen utan hjältens och hjältinnans privatöde skall väcka deltagande. I denna mening voro och äro ännu verksamma Verdis »Sicilianska aftonsången», Aubers »Den stumma», Smetanas »Dalibor», Kretschmars »Folkungarne».

Det hade varit ett stort missgrepp om Meyerbeer vid införandet af den s. k. »kosmopolitiska» utstyrseloperan hade riktat sig åt att tonsätta världshistoriska tragedier. Han lyckades, emedan han förfor så »ohistoriskt» som möjligt och dessutom visste att stryka öfver de döda punkterna i sina libretter med allt möjligt kling-klang. Hans textböcker äro eljest mönster för hur man nu för tiden icke bör uppbygga libretter. Det organiska felas dem. Men Scribe egde scenförstånd nog att åt sin komponist åtminstone lämna en akt, en höjdpunkt, på hvilken denne kunde koncentrera sin musikaliska eld. Denna är i Meyerbeerska operorna vanligen fjärde akten, mot hvilken slutet, den påklistrade 5:e, nedsjunker rätt svag. Alla som ledo af det oharmoniska och oförmedlade i ett sådant machverk, togo sin tillflykt till den enkla, naturliga friskheten i Auber-, Lortzing- och Flotow-operorna, hvilka merändels alltid hade att bjuda ganska förträffliga libretter. Så beräknas rätt skickligt kontrastverkan, särskildt i fråga om figurernas ställning mot hvarandra. Den djupa romantiska riktningen, som också i operan ville ha poesi men icke teatralik, ledde öfver stationerna Euryanthe—Undine—Schumanns härliga »Manfred»-musik — musiken till »En midsommarnattsdröm» — till den långsträckta alpkedjan af Wagnerska höjdverken, af hvilka hvart och ett afspeglar en fas af mästaren i hans förhållande till gud och världen. Såsom »textböcker» par excellence i scenpraktisk mening komma *Rienzi*, *Holländaren*, *Tannhäuser* och *Lohengrin* i fråga; de andra textböckerna äro mer eller mindre egenartade dikter, hvilka uppvuxit tillika med och vid den musikaliska tanken och därför också endast voro brukbara för Wagner själf. En annan hade ej kommit till rätta därmed. Men lika litet skulle det ha lyckats honom, Wagner, att skrifva till en främmande text, om handlingar och personer, som icke fått lif af hans egen fantasi. Man kan därför icke sluta sig till den tyske kejsarens nyligen uttalade mening: hur skönt hade det icke varit, om Richard Wagner hade tonsatt Friedrich Hebbels Nibelungen. Oafsedt alla andra skiljaktigheter hafva Wagners gudar och hjältar en helt annan könsloatmosfär än Hebbels; de äro naturliga uttryck för de mäktiga tankar och instinkter, som påverkat och rört sig hos diktarkomponisten själf, och här uppställer sig den intressanta frågan: till hvilken grad äro Wagner-kompositionerna att fatta såsom självbekännelse dikter. Därföre är intet dåraktigare än slafviskt efterliknande i fråga om val af textämnen. Ämnet kan endast då inspirera komponisten, när det sammanstämmer med hans eget känslolif. I de flesta fall hålla sig våra librettister till något redan gifvet, det må vara

ett stycke historia eller en roman. Detta har den fördel med sig, att figurerna ej äro något uppfunnet, att de endast måste bringas i riktig växelverkan med hvarandra. Bizets Carmen, af den scenvana duon Meilhac och Halévy dramatiserad efter Prosper Merimés roman, är långt mera spännande än det episka grundlaget, som man därvid nästan förgäter. Då Tschaikowsky gjorde sig till godo Puschkins roman Eugen Onegin, blef det samma lyckliga resultat. Den ryska andan och karaktären drog oförändrad in i libretten och musiken. Däremot kunde Leoncavallo, hvars konstnärssinne hade sin rot i Lago Maggiores form- och färgvärld ej med bästa vilja komma till rätta med den äkta tyska libretten till Roland von Berlin. Förekommer redan i den ursprungliga texten en fullt bestämd karakteristisk skaldefysionomi, som också dramats första form antagit, så skall den congeniala ombildningen — med afsikt säger jag congeniala, ty t. ex. den musikaliska förarbetningen af Faust-temat genom Gounod tager på förhand afstånd från den Goeteska andan — endast med svårighet låta sig verkställas, emedan två olikartade intelligenser icke lätt rymmas under samma tak. Richard Strauss har dock vågat experimentet. Till efterföljd är det ej att rekommendera. Annorlunda förhåller det sig med utdrag ur och förkortningar af färdiga dramer. Såsom betecknande exempel på operatexter, som uppstått på detta sätt kunna nämnas: Muntra fruarna af Nicolai, hvars textbok emellertid en äkta scendiktare, Mosenthal, författare till folkskådespelet »Deborah», har författat, samt Så tuktas en argbigga (»Der Wiederspänstigen Zähmung») af Götz, med libretto af den fantasifulle Bernerpoeten Jos. Viktor Widmann, också hemmastadd i scenens fordringar.

Icke med en färdig dramatisk dikt utan med en skiss till en sådan är komponisten mest betjänad. Denna karaktär har alla de operatexter, hvilka under senare tid bevarat sin dragningskraft, såsom »Lakmé», »Manon», »Pajazzo», »Tosca», »Tiefland», »Madame Butterfly». Att infatta den rent lyriska stämningen i operans ram, så som Massenet gjorde i »Werther» och Mascagni gjorde i »Vännen Fritz», misslyckas så lätt, emedan därvid en viss entonighet och brist på omväxling ej kan undvikas. Ur en grundstämning, ur en inre känslovärld skall hela den musikaliska bilden formas. I »Tristan och Isolde» har Wagner redan infört och genomfört denna princip. Ty »förrädaren Melot» är i texten och musiken så flyktigt behandlad, att han ej alls kan komma i fråga som dramatisk faktor.

Den sunda, lifskraftiga utvecklingen af den moderna operan synes mig ovillkorligen bunden vid uppkomsten af textböcker hvilka förena knappheten och kortheten hos de Mozartska libretterna med den tvingande poetiska logik, som bildade åhörare i våra dagar ej vilja sakna, utan efterlängta.

(*Dr. E. Mensch, »Signale»*.)

Våra musikaliska reseintryck sommaren 1910.

sträcka sig från Strauss-»veckan» i München mot slutet af juni till Paris-scenernas prestationer i början af september.

Det lider intet tvifvel om, att Richard Strauss med utomordentlig målmedvetenhet passerat sin musikaliska utvecklingsprocess från lyrisk-symfonisk till operakompositör. Hvilket växande, hvilken koncentration från hans anspråkslösa opus 1, en orkestermarsch, till det senaste, melodramen Elektra. Däremellan alla hans solosånger, körer, orkester- och kammarmusikkompositioner samt tre operor. Efter den ringa succès, som kom hans scen'ska förstlingsverk, *Guntram*, bärande opustalet 25, till del, tyckes han velat bida sin tid, i det han jemt fördubblade antalet af sina icke-dramatiska verk, intill dess att han nästan slag på slag och med allt större framgång producerade musikdramerna, *Feuernot*, *Salome* och *Elektra*, resp. opus 50, 54, 58. Hans *Rosenkavalier* — den nya operan — blir n:o 59.

Att Strauss jämväl inom musikdramat brutit isär alla hittillsvarande former och skapat en ny dylik, är allenast följden af hans utveckling framför allt på det symfoniska området, i det han i sina operor så att säga dragit ränta å valutan af sina icke-dramatiska verk. I formellt hänseende har han frigjort sig från hvarje fasthållande vid någon bestämd tonart samt behandlat instrumentationen med en frihet, men också säkerhet, som näppeligen någon före honom. Kärnan i det Strauss'ska musikdramat torde emellertid bestå däri, att han är den förste, hvilken i stället för eller snarare vid sidan af det hittills gällande absoluta skönhetsbegreppet satt ett nytt, sanningskrafvet. Däri ligger hans betydelse såsom skapare af en ny stil.

Det länder München till heder, att ändtligen ha skänkt fullt erkännande åt Richard Strauss, hvilken förut ej varit någon »profet» i sitt eget fädernesland. Också torde först nu, i Prinsregententeaterns värdiga ram och framför allt med dess försänkta orkester, som visade sig utomordentligt fördelaktig ej mindre för hans än för Richard Wagners operor, de förra här i än högre grad än annorstädes kommit till sin rätt i en alltigenom ypperlig tolkning. I »Salome» framstod särskildt frk. Edith Walker såsom en magnifik representant för titelpartiet. Rent af mästerlig var föreställningen af »Elektra», von Hoffmanthals lidelse-, hat- och hämdmättade tragedi, hvilkens lugubra stämning än ytterligare förhöjes af den till borggården i Mykenes kyklopiska palats nattetid förlagda scenen, och hvars enda ljuspunkt utgöres af protagonistens syster Krysotemis' älskliga gestalt. Utan att efter ett enda åhörande ingå i några detaljomdömen, må allenast framhållas, att Strauss' musik verkar likt en het och vild tyfon, som rycker allt med sig i sin glödande virfvel. Måhända ännu mer än i »Salome» dominerar här orkestern. Münchens med rätta så berömda hofkapell stod under *Felix Mottls* inspireradt geniala och begeistrande ledning. Verkligt genial, för att ej säga oöfverträfflig var äfven frk. Zdenka Fassbenders Elektra . . . en sannskyldig erinnya. Så kort hans roll är * stod barytonisten Paul Bender värdigt vid hennes sida, och för den ljufva Krysotemis, den af sitt onda samvete sargade Klytaimnestra samt den fege Aigistos träffade frk. Maud Fay, fru Preuse-Matzenauer och tenoren Raoul Walter i sång som spel den rätta karaktären.

Dessutom exekverade det utmärkta orkestersällskapet Wiener Philharmoniker, dirigeradt af kompositören personligen, med biträde af framstående solister i München-utställningens musihall de förnämsta af Strauss' icke-dramatiska verk. I nämnda utställnings »Künstlerteater» gåfvos af »Deutsches Theaters» i Berlin personal förträffliga representationer af hufvudsakligen klassiska skådespel och komedier, däribland Shakesperes »En vintersaga» och »Köpmannen i Venezia» med effektfull scenmusik af Engelbert Humperdinck.

I slutet af juli och augusti hade Salzburg att uppvisa en Mozart-»vecka», bestående af den där födde, store kompositörens *Don Giovánni* och *Zauberflöte*, ** utförda af Wiener Philharmoniker-orkestern under ledning af hofkapellmästarne Karl Muck och Franz Mikorey samt'idel förstklassiga sångkonstnärer, en Lilli Lehmann, Frieda Hempel, Johanne Gadski, Geraldine Farrar, António Scotti, och Leo Slezak, ej allenast i hufvudpartierna utan ock i samtliga biroller — så t. ex. sjöng den förstnämnda, förutom donna Anna, äfven andra damen i »Trollflöjten» — sex festkonserter under medverkan jemväl af Mozarteums orkester, Felix von Weingartner, Henri Marteau, Ernst von Dohnányi m. fl., festmessa i domkyrkan och den högtidliga grundläggningen af ett »Mozarthaus».

* I den bortåt två timmar pågående enaktsoperan äro de maskulina uppgifterna öfver hufvud jemförelsevis underordnade, och under nära på hela dess första hälft inkräktas tiljan uteslutande af det täcka könet!

** De ursprungliga, resp. italienska och tyska benämningarne å »Don Juan» och »Trollflöjten».

Samtidigt begynte i Münchens »K. Residenz»- och »Prinzregent-Theater» de under somrarne sedvanliga Mozart- och Wagner-festspelen, hvarvid representerades den förres *Titus*, *Figaros bröllop*, *Enleveringen ur seraljen*, *Don Juán*, *Cosi fan tutte*, *Bastien och Bastienne*, den senares *Tristan och Isolde*, *Nibelung-ringen*, *Mästersångarne*, äfvensom hans förstlingsopera *Die Feen*. Att detta väl efter förebild af Webers »Oberon» vid tjugu års ålder skrifna, äkta féeri-stycke såsom bayerske konnngens privattillhörighet ej får gifvas annat än på Münchens hofteatrar, må emellertid anses för en måttlig förlust; att iakttaga geniets första steg erbjuder ju ett respektingifvande intresse, men musiken lemnar en i ännu högre grad än sjelfva dramat rätt oberörd, och äfven om »lejonklon» alltemellanåt sticker fram, spåras så pass många brister, särskildt i de båda första akterna, att man utan förebråelse för pietetlöshet kunde korrigerat en del barnsligheter, att ej säga fel i instrumentationen. Hur förträffliga interpretationerna af ifrågavarande festspel i allmänhet äro, lemnade åtminstone den af undert. bevistade föreställningen af »Die Feen» åtskilligt att önska; så sjöngs den stora »a capella»-kören rent af öronpinande falskt, och pjesens sagoprins, den temligen passerade Berlin-tenoren Ernst Kraus, förr en verkligt idealisk Lohengrin, men numera rätt mycket erinrande om Wagner på äldre dagar, råkade under sin »Entzauberungs»-aria i en betänklig andnöd Alldeles utmärkt på sin plats var Maud Fay såsom fédrottningen, och uppsättningen i det hela »wunderschön».

* * *

I Paris har »Stora operan» under den döda säsongen gjort om möjligt bättre recetter än föregående år med sin gamla utnötta repertoar, hvaraf särskildt Reyers af lika tomt som braskande effektsökeri uppfyllda Sigurd vid hvarje förnyadt åhörande verkar alltmera ledsam, och dess protagonist, att ej tala om Brynhilda, här en vanlig teatardocka, är föga fängslande i jemförelse med Wagners härliga hjelteyngling Siegfried. De förnämsta artisterna njuta naturligtvis vid denna årstid sina ferier; i titelpartiet debuterade hr Granal, en ej oäfven, ny »ténor héroique» från södra Frankrike. — — —

»Opéra-Comique» inledde d. 1 september sin säsong med den på Stockholms operan snart motsedda graciösa och spirituella musikkomedien *Le mariage de Telemaque* (Telemakos' bröllop) charmant återgifven af Fernand Francell-Telemakos, Lucien Fugére-Ulysses samt fruarne Marguerite Carré-Helena och Mathieu Lutz-Nausika.

Kompositören, Claude Terrasse, har förut med *Pâris* och *Les travaux d'Hercule* lyckligt dokumenterat sig i den »antika» lustspel-genren.*

Särdeles sevärd är »Olympias» nya, glänsande balett *Papillon d'or* (Guldfjäril) med musik af den produktive tonsättaren Léopold Wenzel, hvarest den helt unge italienske dansören Ettore Caorsi gaf prof på en sällsynt vacker talang. I »Champs Elysées»-varietén »Ambassadeurs» har den största attraktionen utgjorts af den utsökt eleganta »diseuren» Mayol, som i dagarne startar egen »café-concert», och på hvars popularitet hans kolossala gager lemna de mest talande bevis.

Till sist må anföras de splendida konserterna i Dieppes »Casino», hvilka bland annat haft att uppvisa en Beethoven-»festival» med symfonien Vi »ut mineur» och en af den eminente violinisten Jacques Thibaud spelad »concert», samt en soaré, som till »pièces de résistance» hade de magnifika Wagner-sångarne från Paris' »Opéra» Félia Litvinne och Ernest van Dyck.

Anteros.

P. S. Såsom ett apropos till sommarens Mozart-fester må signaleras ett nyligen å Curtius' förlag i Berlin utkommet, högintressant arbete, *Mozarts Briefe*, med inledning och anmärkningar af d:r M. Weigel. Denna med pietet utvalda samling af den geniale musikerns bref gifver mera fullständigt än en omfångsrik biografi den mest trogna och intima bild af Mozart i de skiljda epokerna af hans lefnadslopp, hvilket tidtals var en sannskyldig »via dolorosa», alltifrån det fjortonåriga underbarnets naiva epistlar till systern från den italienska konsertresan intill hans sista bref, hvars föremål är hustrun, den älskade »Stanzerl», och där han till sist uttalar de nästan profetiska orden: »Die Stunde schlägt, lebe wohl, wir schen uns wieder!» Hvarje beundrare af den odödlige Salzburg-mästaren skall återfinna honom i dessa kärleksfulla och åtminstone delvis så lefnadsfriska bref, med den blandning af löjen och tårar, af grazie och vemod, som omskimrar namnet Mozart.

* * *

I sin fädernestad Roma afled d. 8 juli vid sextiotre års ålder basisten Románo Nannetti, en lyrisk artist, hvilken för några decennier sedan var så uppburen, att Boito för honom komponerade titelpartiet i »Mefistófele» samt att benämningen »triumviráto románo» tilldelades honom jemte tvenne andra berömda sångare af romersk extraktion, »il sovráno degli baritoni» António Cotógni, som d. 1 augusti ingick i sitt åttionde lefnadsår, och den åtskilligt yngre tenoren Francesco Marcóni.

* Telemakos—Odyssevs' sons—öden hafva redan behandlats i en del engelska, franska, italienska, spanska, tyska och österrikiska operor äfvensom operetter, hvaribland af Gluck (1750), Boïeldieu (1806) och Mercadante (1824).

Om sång och sångare.

(Efter *Jos. Lewinsky.*)

I ingen annan konst herskar en sådan osäkerhet och okunnighet som i den ädla sångkonsten. »Jag har röst, följaktligen kan jag sjunga», så tänker den stora mängden af sånglysten ungdom och af mogen ålder också, och det gifves till och med lärare, som rekommendera sina lärjungar att sjunga »efter sin näbb». Ja, om det bara vore näbben som gör sångaren! Huru många elementer måste ej samverka för att höja sången till konst. Att till utöfning af denna konst hör röst i främsta rummet, det är självklart; men en sådan kan vara helt svag, och en samvetsgrann lärare får ej taga i en sådan med hårdhandskarna.

Men hur måste sålunda en stämma vara beskaffad för att kunna tyckas duglig för den härliga sångkonsten? Om en sånglysten ung man eller flicka för utbildning af sin röst anmäler sig hos en lärare, har han först och främst att pröfva om den sökandes organism motsvarar alla fysiska fordringar. Redan den yttre företeelsen måste vara bestämmande för lärarens dom. En med kroppsliga brister behäftad är på förhand utesluten från operabanans beträdande. En puckelryggig Lohengrin eller en haltande Elsa är naturligtvis omöjlig för scenen. En konsertsångerska af betydenhet, nämligen Carlotta Patti, den berömda Adelinas syster, hade det ena benet för kort och för henne blef därför en operakarriär omöjlig, trots hennes ofantliga strupfärdighet och en röst med fyra oktavers omfång. För flertalet sjungade är operan emellertid idealet. Denna är ju också mest inbringande, och detta ifråga såväl om guld som lager. Hur ofta har jag icke varit vittne till operasvärmande Adams-söners och Eva-döttrars första prof inför ansedda stämbildare. Rätt många scener, vid hvilka jag varit närvarande, voro ej utan sin komiska sida.

I ett fall var det en ung handelsexpedit som kom till en sångmästare och bad att han skulle pröfva hans röst. Denne lät honom sjunga några skalor och kom till det utslaget: »Ni har ju alls ingen sångröst». — »Ja men jag har en obetvinglig lust till de bräder, som föreställa världen.» — »Till bräderna?» svarade läraren sarkastiskt, »nå blif då snickare.»

Den högsta prydnad för en tenor är, som bekant, blygsamhetens dygd! Med full öfvertygelse om att vara en blif-

vande Caruso framträdde en förhoppningsfull Raoul inför sångmästaren. »För hvilka partier skulle min röst bäst kunna ägna sig», frågade han segerviss, efter det han med uppbjudande af hela sin lungkapacitet framskrikit en aria. »För en applådropares partier», svarade läraren torrt.

Icke sällan är det obetydligheten i figur och röst, som gör det omöjligt att uppmuntra till operabanan. Hos en sångpedagog i Wien anmälde sig en sånglysten lilliput. Med de öfliga fraserna om »glödande hänförelse» . . . »inre kallelse för operan», bad han den berömde mästaren att öfvertaga hans utbildning. Denne mönstrade den lille mannen från topp till tå — afståndet var ej mycket stort —, pröfvade likaledes hans minimala tenor; sedan sade han honom välvilligt fast buttert: »Ni vill alltså till operan med denna figur och denna dvärgstämma? Nå, tänk er, min vän, om ni skulle vara Simson i Saint-Saëns' opera och hade bredvid er en jättinna till Delila? Tror ni inte att publiken skulle gapskratta åt er?»

Ibland är det också rösten ensamt som är dvärgartad. Till samme godmodige sångmästare i Wien kom en välväxt ung man, likaledes med operaintensioner. Läraren gaf sig all upptänklig möda att få fram något ur hans strupe. Förgäfves. »Ja, vet ni», sade han slutligen, »till en operasångare hör också att ha röst. Nedåt har ni ingenting och uppåt ingenting. I midten kunde det ju vara en tenor om det inte vore en liten baritон.»

En fenomenal röst kan läraren, om naturen förvägrat densamma, visserligen icke frambringa; men att utbilda det befintliga sångmaterialet, det står i hans makt — förutsatt att han själf lärt det.

Men måste då så många oförmågor gå till scenen? Sångläraren har att döma härom. Men många sådana tillåta det. Förmodligen af vänlighet mot en existenslös Tamino-aspirant. Somliga tycka kanske som så, att deras skola också måste släppa ut sångare och sångerskor för oprorna i Skråköping och Kråkvinkel, och att man därmed gör ett godt verk.

Men vi tänka nog icke på operafoder utan på verkliga konstnärer. Forna tiders mästare voro nog vid pröfning af en röst mera stränga än flertalet af våra samtida sånglärare. Den som vill ägna sig åt den höga sångkonsten, måste, innan mästaren beslutar sig för att upptaga honom som sångelev, underkasta sig en personlig pröfning om hans bröst är bredt och hvälfdt, halsen frisk och kraftig, utan ansats till svulst, tungan ej för tjock och förvuxen, underkäken ej för bred och framskjutande, läpparna icke för tjocka eller missbildade, tandgården fullständig, gommen högvälfd, tungspenen ej för lång och tonsillerna ej alltför tjocka. Det är visserligen ej alldeles nödvändigt att alla dessa stämorganismens delar befinna sig i fullt regelmässigt tillstånd; men en människa med hvilken detta icke är fallet, frånkände de gamla sångmästarne från början all förmåge att blifva, hvad man förr i ordets rätta mening benämde, en äkta »cantante»; man ställde en sådan i dilettanternas klass.

Huru annorlunda är icke förhållandet nu! Under det unga personer fordom i 6—8 år åtnjöto undervisning af erfarna lärare, men då också ända till sin ålder bibehöllo sin röst, störta sig nu sångare och sångerskor in på ett parforcestudium af 1—2 år, en hetsjakt, som vid bristfällig skolning kan sluta med tidig förlust af rösten med en snälltågshastighet, som ännu mera ökas genom de stora röstfordringar som den moderna operan ställer på de sjungande.

Den berömda sånglärarinnan fru Marchesi tillfrågades en gång rörande det olyckliga påskyndandet i vår tid med utbildning för operan, och hon yttrade då: »Ungdomen i vår tid betänker icke att man för att lära ett enkelt handtverk behöfver fem år och då först blir gesäll. Sångkonsten står dock högre än ett handtverk. *Tiden* är det som man nu undanhåller den sångstuderande ungdomen. När otåliga och okunniga föräldrar föra fram till mig en ny elev, heter det ofta: »Hur länge behöfva studierna räcka? Var god och påskynda dem så mycket som möjligt! Hur mycket tror ni min dotters röst är värd? Skulle hon ej kunna, för att snart bli färdig, sjunga en 4—5 timmar dagligen? Skall hon, månn' tro kunna förtjäna så mycket som Patti och Lehmann? o. s. v.

Konsten bedrifves som affär och denna skall utvecklas så hastigt som möjligt. Men sångstudiet behöfver tid och de studerande i hvarje fall en grundlig utbildning. Den närvarande bristen på betydande sångare i verkligt kvalitativt hänseende är väl till en del beroende på lärarnes lojhet och okunnighet men framför allt på lärjungarnes feberaktiga otålighet.»

Man kan därför ej nog förehålla den för operaverksamhet svärmande ungdomen: framför allt besinna om ni har röst, så talang och vidare tålamod. Och om ni funnit en verklig sångmästare till lärare, låt edra gåfvor mogna i hans skola innan ni beträder tiljorna; då, men också blott då kan ni njuta frukterna af er flit och ännu vid framskriden ålder glädja er åt bibehållen röst och sångkonst.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. teatern.

Sept. 1, 6. Wagner: *Lohengrin* (Elsa: fru Lykseth, fröken Larsén; Ortrud: fru Claussen; Lohengrin: kammarsångare Wilh. Herold, gäst; Konung Henrik, Telramund, Härroparen: hrr Sjöberg, Herou, Wallgren. Fyra pager: frkn Osborn, Hörndahl, Lindegren, Linnander; fyra brabantska riddare: hrr Lennartson, Ericson, Arrhenius, Mandahl.)

Sept. 3, 7, 11, 15. Mozart: *Don Juan.* (Donna Anna, Donna Elvira: fruar Lykseth, Bartels; Zerlina: frk. Hörndahl, fru Hesse-Lilienberg; Don Juan, Leporello, guvernören, Mazetto: hrr Forsell, Stiebel, Svedelius, Sjöberg.)

Sept. 4, 9. Puccini: *Madame Butterfly* (Butterfly: frk. Osborn; Suzuki: fruar Claussen, Edström-Järnefelt; Linkerton, Sharplees, Goro, prins Yamadori: hrr Stockman, Strömberg, Malm, Mandahl.)

Sept. 12. Wagner: *Lohengrin.* (Lohengrin: hr Pogany, 1:a uppträdandet).

Sept. 17. Gounod: *Romeo och Julia.* (Julia: fru Hesse-Lilienberg; Romeo: hr Alex. Kirchner, 1:a upptr.; Stefano, Gertrud: frk. Osborn, fru Jahnke; Capulet, pater Lorenzo, Tybalt, prins Paris: hr Wallgren, Svedelius, Lennartson, Herou; hertigen Mercutio, Benvolio: hrr Sjöberg, Strömberg, Ericson.)

Oscarsteatern.

Sept. 1—17. Franz Lehár: *Grefven af Luxemburg.*

Vetenskapsakademien.

Sept. 17. Visafton till luta af hr Torkel Scholander.

Operan började sin verksamhet d. 1 sept. med uppförande af »Lohengrin», som då och följande gång gafs med danske kammarsångaren Herold som gäst. I Telramunds roll uppträdde för första gången herr Herou, som i vokalt hänseende var ganska tillfredsställande om än i dramatisk framställning ännu ej fullt vuxen det svåra partiet. Efter »Lohengrin» följde »Don Juan», hvari hr Forsell gjorde sitt återinträde på vår operascen. Salongen var naturligtvis fullsatt. Publiken, till stor del utgörande damer, helsade favoriten med stormande applåder genast vid hans inträde och stor hyllning under hela aftonen. Hr Forsell tillät sig ock den föga konstnärliga och taktfulla friheten att med en bugning för publiken vid sin entré och skyldring med värjan efter »champagnearian» besvara den stormande hyllningen. Vi veta ej om tilltaget upprepades vid följande föreställningar af operan. Nya i sina roller voro fröken Hörndahl som Zerlina och hr Sjöberg som Mazetto vid första representationen, sedan utförde fru Hesse-Lilienberg Zerlina, som då fick en verkligt god representant. Vid uppförandet af »Butterfly» gjorde den italienske kapellmästaren Tullio Voghera sin debut här som dirigent, utvecklande stor liflighet och vakenhet i sin ledning. Som Lohengrin framträdde den nyförvärfvade »hjältetenoren» hr Pogany d. 12 sept. först för vår publik, efter att förut genom indisposition varit för

hindrad därtill. Hans röst är rätt behaglig men den dramatiska framställningen var något matt. Vi afvakta ett förnyadt uppträdande för att kunna bilda oss ett säkrare omdöme om hans förmåga. För fullt hus gick »Romeo och Julia» öfver scenen, då vår andra nya främmande tenor, hr Alex. Kirchner, först presenterade sig för oss i operans manliga titelroll. Hos honom fann man en särdeles vacker stämma i förening med framstående sångkonst och dramatisk förmåga samt vinnande apparition. Fru Hesse-Lilienberg gaf en intagande bild af Julia med välkänd sångtalang. Såväl hon som hr Kirchner skördade det varmaste bifall och inropades otaliga gånger, till slut åtföljda af aftonens dirigent, signor Voghera, och regissören hr Goldmark. Vi återkomma sedermera till närmare omnämnande af denna särdeles lyckade föreställning.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kungl. Teatern. Repertoaren för närmaste tiden upptager »Eugen Onegin» och »Faust».

Konserter gifvas i Musikaliska akademien den 23 dennes af violinisten Carl Nordberger, elev af konservatoriet, och som i utlandet studerat för den berömde violinläraren prof. Sewcik. Den 24 konserterar i samma lokal k. Kammarsångaren Ludwig Hess.

Konsertmatinéer ha börjat gifvas å ett par af de förnämsta restaurangerna härstädes, nämligen Rosenbads och hotell Rydbergs, om söndagarna kl. 3 e. m. Vid den första å förstnämnda ställe den 11 sept. medverkade sångerskan fröken Karin Ringblom, sångaren Hjalmar Ahlin, violinisten Axel Runqvist och hr Adrian Dahl som ackompanjatör; i sistnämnda lokalen medverka den 18 sept. operasångaren John Husberg och hans fru, Bergliot Husberg, violinisten, fröken Laura Johansson, Marteau-pristagarinnan, samt violinisten Ninnie Wærnér och pianisten Gertrud Rundberg.

Å Rosenbads konsertkafé sjöng ett par gånger efter ryska operaföreställningarna på Intima Teatern i slutet af augusti operasångaren Alexander Kschiwitzsky under medverkan af pianisten prof. Dmitri Wolkoff, som utförde ackompanjemanget där liksom å Intima Teatern.

Operasångaren Sven Nyblom, hvilken flera år verkat som lärare i deklamation vid konservatoriet härstädes, har antagits såsom lärare i scenisk framställning för manliga elever i operaskolan.

Sommarkonserter. Såsom vanligt under sommaren ha i landsortens städer och vid förnämligare badorter gifvits konserter. Främst af dessa kan ställas den musikfest med kammarmusik, som 9 — 11 egde rum i Ystad och för hvars deltagare och program redogjordes i vårt juni-nummer. Konserterna vunno mycken framgång och rikt bifall. I samband med denna stod en privat musikfest, under medverkan af några bland de omnämnda deltagarne, hvilken egde rum hos grefvinnan Mathilda Hallenborg, f. Sparre, på det vackra Sunneholm i Malmöhus län. Deltagarne i denna fest voro hofkapellmäst. Nordquist, konsertmäst. Tor Aulin, direktör Molander, prof. Fr. Neruda och apotekare Salomon Smith. Grevinnan Hallenborg är själf framstående pianist.

Sångsällskapet *O. D.* från Uppsala startade d. 1 juni en sångarfärd till södra Sverige och Danmark och har på sin turné sjungit för utsålda hus och under lifligt bifall. Färden gick genom Norrköping, Linköping, Vadstena, Jönköping, Falköping, Borås och Göteborg, på hvilken sistnämnda plats kören sjöng inför en entusiasmerad publik och måste bissera de flesta af programmets nummer. Efter konserter i Småland och Blekingestäderna samt några af Skånes större samhällen gick färden till Köpenhamn, där färden upplöstes några dagar före midsommar.

I Östersund har Norrlands sångarförbund haft sin 4:de sångarfest, som började den 25 juni, då en friluftskonsert samma dag gafs i Idrottsparken.

Operasångarne David Stockman och Åke Wallgren började d. 8 juli i Södertälje en konsertturné med biträde af hr Adrian Dahl som pianist. Färden ställdes sedan till Söderköping, Mjölby, Tranås, Motala, Mösseberg, Ulricehamn, Varberg, Särö, Lysekil, Lyckorna, Strömstad, Uddevalla, Styrsö och Marstrand, och afslutades d. 22 juli.

Svensk-amerikanska elitkören har ock i landsorten flerstädes konserterat med stort bifall.

I Vaxholm gafs den 7 juli en kyrkokonsert med svenskt program af violinisten Edwin Witt med biträde af kantor Carl Gentzell och organisten Otto Olson, hvilken senare med biträde af de förstnämnda d. 21 aug. gaf kyrkokonsert i Södertälje.

En framgångsrik turné i vestra Sverige har gjorts af violinisten Julius Ruthström, börjande i Hälsingborg och sträckande sig till Strömstad samt inåt landet till Ulricehamn och Mösseberg. Vid konserterna medverkade pianisten fru Kerstin Sundbaum-Strömberg.

I Södertälje har konserterats af sångaren, f. d. löjtnant Henrik Bolin, som studerat sång i Wiesbaden och med framgång konserterat i Tyskland.

»Operasextetten», hrr Max och Olle Strandberg, Fredr. Ericson, Göran Lindstedt, Bror Arrhenius och Helmer Nygren, som under en följd af somrar företagit turnéer i mellersta och södra Sverige, har äfven i år haft en lyckad turné, börjande med konserter i Linköping, Mjölby, Motala och Norrköping i juni. Solopartierna ha sjungits af hrr Olle Strandberg och Lindstedt. Efter återkomsten gafs en kvartettafton d. 29 juli i Berns' salong.

»Vissång»-turnéer ha företagits af fru Emma Meissner, biträdd af kapellmåst Nalle Halldén, äfvensom af fröken Inga Berentz. — På Dalarö har gifvits konsert af operasångaren John Husberg och hans fru med biträde af pianisten fru Sundbaum-Strömberg. — Detta hvad vi ha oss bekant om sommarens landsortskonserter, oberäknadt restaurangskonserter här och där.

Hans von Wolzogen, en af Tysklands mest betydande Wagnerförfattare och förkämpar, har i sommar besökt Sverige och gästat vår bekante Wagner-vän hr Vult von Steijern å Kaggeholm. Baron von Wolzogen skulle sedan resa till Norge att besöka den där nu bosatta operasångerskan Elsa Wiborg, Bayreuth-teaterns första Elisabeth.

Operasångaren Carl Lejdström och d:r S. Hybbinette, hvars stora, ypperliga tenor man en och annan gång fått höra på konserter i hufvudstaden, ha under juli månad med stor framgång konserterat i Tivolis konsertsal i Köpenhamn.

Svenska militärmusiken i Tyskland. Dalregementets musikkår, som på sin turné i Tyskland besökt Berlin, Leipzig, Dresden, Frankfurt a/M., München m. fl. storstäder, har öfverallt haft stor framgång.

Anföraren, musikdirektör Georg Pegel, har i pressen fått mycket beröm för sin orkesters konstnärliga prestationer, ej minst när det gällt framförande af verk af svenska tonsättare, såsom Alfvén, Peterson-Berger, Söderman, Wretblad m. fl.

Konsert af operakören. 31 medlemmar af förra operakören, som ej reengagerats, gåfvo den 9 aug. under hofkapellmäst. Rich. Hennebergs anförande konsert på Skansen. Programmet upptog bön ur »Den stumma», Vak upp ur »Mästersångarne», danslek ur »Ran», jämte sånger af Söderman, Widéen, Hallén, Körling m. fl. Kören har sedan gjort en framgångsrik turné i landsorten.

Fru Anna Norrie började den 8 sept. med ett väl sammansatt sällskap en turné, hvarvid att börja med uppfördes den kända operetten »Lili», hvari hon ej förut har uppträdt. Första representationen egde ofvannämnda dag rum i Uppsala.

Herr och fru Oscár började en höstturné d. 10 sept. i Sundsvall, vidare går densamma öfver Norrland söderut. I december resa de båda operaartisterna till utlandet för att göra studier och inträda åter i tjänstgöring vid operan med nästa års början.

Impressarien Gustave Thalberg erhöll från den svensk-amerikanska elitkören efter dess konserterande i Sverige en vacker hedersgåfva som bevis på körens tacksamhet och erkänsla. Hedersgåfvan bestod af en bröstnål af diamanter och safirer samt en vacker silfverpokal, utgången från juvelerare Hallberg, infattad med ädla stenar och med inskription: Från svensk-amerikanska elitkören till sin värderade impressarie Gustave Thalberg.

Från andra land.

Zweikau, den sachsiska staden, där Robert Schumann föddes, rustar sig att fira 100 årsdagen af sin store sons, *Robert Schumanns* födelse, den 8 juni, med en vacker minnesfest, i hvilken en utvald Schumann-förening, däribland kompositörens 78 åriga svägerska, Marie Wieck, skall deltaga. Samtidigt kommer ett Schumann-museum att grundläggas.

Parisoperans utgifter. Direktionen för Stora Operan i Paris har i dagarna haft ett sammanträde, vid hvilket det klagades öfver att Operans utgifter äro alldeles för stora. Under det förflutna året belöpte de sig sålunda till ej mindre än 4,107,436 francs. Hvarje föreställning kostar i regeln 18 à 20,000 francs, men pjäser med särskildt stor apparat höja utgiftsposten betydligt.

Sålunda kostade »Fausts» iscensättning 165,000 francs och »Monna Vanna» 35,400, under det Wagners »Ragnarök» föranledde en utgift på 82,000 francs.

Staden Paris har hittills bestämdt vägrat att tillskjuta något belopp, och man kan ej besluta sig för att höja inträdesafgiften.

Metropolitanoperans gästspel i Paris. En utvald konstnärsskara från Metropolitanoperan i Newyork inledde vid midten af maj ett gästspel å Châteletteatern i Paris under direktör Gatti-Casazzas ledning och under beskydd af ministrarna Pichon och Barthou samt spetsarna inom den amerikanska och italienska kolonien. Början gjordes med Verdis »Aida», hvari Caruso och barytonisten Amato, Emmy Destinn och Louise Homer som innehafvare af hufvudpartierna bildade en oförliknelig ensemble och särskildt i tredje akten firade stora triumfer. Äfven den geniala kapellmästaren Toscanini blef föremål för stora ovationer. Operan sjöngs på italienska språket. Hela det konstnärliga och litterära Paris var närvarande. I minister Barthous loge syntes d'Annunzio och Rostand. Clemenceau satt hos gästspelets organisatör, teaterdirektör Astruc. Föreställningen gjorde på denna elitpublik ett ovanligt starkt intryck.

En Rysk opera. På kejserliga Operan i Petersburg gafs början af maj första gången Ivanovs nya opera »Gore et uma» (»Olycklig för sitt snille»), hvartill libretton lånats från Gribojedovs komedi med samma namn. Kompositören, som gjort sig allmänt bekant som musikkritiker i Novoje Vremja, fick för några år sedan en annan opera uppförd, som vann en viss framgång. Musiken i det nya verket är lättfattlig och melodisk, utan att vara nyskapande, och operan mottogs med välvilja. Föreställningen bevistades af änkekejsarinnan och några af storfurstarna.

Dödsfall.

Balakirew, Mily, Alexejewitsch, rysk komponist, f. 1836 i Nischni-Nowgorod, har under sommaren aflidit i Petersburg. Han studerade först naturvetenskap vid universitetet i Kasan, men begaf sig därifrån till Moskva, där han gjorde sig berömd som pianist. Där gjorde han bekantskap med den gamle Oulibischeff, Mozartbiografiens författare, hvilken gjorde honom bekant med den honom förut obekanta tyska musikens skatter. År 1860 flyttade Balakirew till Petersburg och kom i umgänge med Mussorgski, Cui, Rimsky-Korsakow och Borodine. Med Lamakin grundade han 1862 »Musikfriskolan» och ledde 1867—1870 Ryska Musiksällskapets konserter, men drog sig 1872 undan till privatlifvet. Balakirew hör som komponist till den nationalryska skolan. Hans förnämsta verk äro: Ouvertyr öfver ryska, spanska och bömiska tema, en symfonisk dikt »Tamara», musik till »Kung Lear», en orientalisk fantasi för piano (»Slamey»), Symfoni. C dur (1898), pianostycken, pianoarrangementer af ouvertyrer af Glinka, Berlioz etc., en samling ryska folkvisor. Hans sista verk är en pianokonsert, som lär komma att under denna säsong spelas bl. a. i Berlin.

Briesemeister, Otto, Ferdinand, berömd tysk tenor, wagnersångare, f. 18 maj 1866 i Arnswalde (Brandenburg) har under sommaren aflidit i Wilmersdorf efter en kort sjukdom. Han studerade först medicin och blef praktiserande läkare. Han egnade sig sedan åt sångkonsten och uppträdde först som konsertsångare, men öfvergick snart till operan. Sommaren 1899 inbjöds han att i Bayreuths utföra Loges parti i »Rheingold» och har särdeles i denna roll vunnit erkännande såsom oöfverträffad, samt utfört densamma på flera scener. Till hans repertoar har för öfrigt hört Sigmund, Sigfried, Faust, Florestan, Lohengrin, Erik (»Holländaren»), Fra Diavolo, Eleazar, Max i »Friskytten», Tamino etc. För vår hufvudstad är d:r Briesemeister väl bekant. Han hitkom först 1901 om hösten för premiären af »Rhenguldet», men sjöng här innan denna Wagner-dram blef färdig att uppföras, Don José, Canio, Turiddo, Tannhäuser och Lohengrin. Han stannade här spelåret ut och sjöng i febr. 1902 Pollion i »Norma» på svenska, samt sedan Sigmund och Erik. I slutet af april gästade han åter vår opera som Loge i »Rhenguldet», senast uppträdande här i denna roll d. 4 maj efter att sista april ha utfört Sigmund i »Valkyrian». (Porträtt och biografi i Svensk Musiktidning 1906 n:o 9.)

Skärlén, Emma, sångerska, f. i Sundbyberg 4 febr. 1871, afled d. 12 juli i Stockholm efter flerårigt lidande. Hon var 1888—93 elev i Musikal. akademien, studerande sång för Arlberg och 1893—96 för fröken Signe Hebbe. Fröken Skärlén har mest gjort sig känd som konsertsångerska, men har äfven tillhört Lindbergska operettsällskapet och debuterat som Anna i »Värmländingarne» på operan. 1899—1900 gjorde hon en utrikes resa till Tyskland och Paris.

Simrock, Hans, ledare af den 1870 grundade Simrock'ska musikförlagsaffären i Berlin, afled den 20 juni, 49 år.

Hjärtevarmt tack frambäres härmed till alla som på min 80års-födelsedag så vänligt ihågkommit mig såväl med en utomordentlig hedersgåfva som och med andra förärningar och lyckönskningar, personligen eller i bref och telegram.

Frans Joh. Huss.

Richard Anderssons Musikskola.

Läroämnen: Piano, Violin, Solosång, Harmoni och Allmän Musiklära.

Höstterminen börjar den 15 September 1910. Anmälningsdagar: Måndagen den 12 och Tisdagen den 13 September kl. 12—2 och 5—6 e. m. Mottagningstid för skolan kl. ½ 2—½ 3 e. m. alla dagar från den 15 September.

Richard Anderssons mottagning från den 15 September, Onsdagar och Lördagar kl. ½ 2—½ 3 e. m.

Brunnsgatan 28. 2 tr., Stockholm.

Filialer finnas å Söder, Östermalm och öfre Norrmalm.

Stockholms Musikinstitut,

Brahegatan 7 B. ö. g., III. — Allm. tel. 11596.

Höstterminen börjar den 15 September. Anmälningstid: Tisdagen den 13 och Onsdagen den 14 September kl. ½ 2—½ 4 samt ½ 6—½ 7 e. m. Efter terminens början anmälnings- och mottagningstid: Måndagar och Torsdagar kl. ½ 2—½ 3 e. m.

Prospekt tillhandahålles.

Sigrid Carlheim-Gyllenskiöld.

Pianomagasin

Största lager af bästa **svenska** och **utländska** fabrikat.

OBS.! **Hufvuddepot** för **Kgl. Hofleverantörerna *Malmsjö*** o. ***Billberg, Uebel & Lechleiter, Schiedmayer*** samt Orglar från **Skandinaviska Orgelfabriken.**

Begagnade instrument tagas i utbyte.

Bekväma betalningsvillkor.

☞ Stort lager af prima uthyrningsinstrumenter.

Gust. Pettersson & C:os A.-B.

Malmskilnadsg. 13, Stockholm.

Föreståndare

Dir. Albert Lindström.

Etablerad 1870.

R. T. 67 32. A. T. 78 31.

Tonminnen.

Melodiska Pianostycken.

Jubelpolonäs, Canzonetta, Gamla tider, Valse mignonne, God natt! af *Frans J. Huss.* Pris 1 kr.

Säljes och rekvireras hos *Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6.*

OBS.! Billig och verksam annonsering om Musikleksektioner, Musikalier och Musikinstrument i Svensk Musiktidning.

På **Wilh. Hansens Musikforlag — Nordisk Musikforlag - Köpenhamn:**

Carl Cernys Studieværker

udvalgte og bearbejdede af *Heinrich Germer* - Bd. I—IV à 2 kr.

☞ *Tryckt i 400,000 explr.* ☜

Ludvig Schytte Melodiske Special-Etuder

op. 75. H. 1—10 à kr. 1:25; 1 Brudte Akkorder; 2 Triller og Tremolo; 3 Oktaver; 4 Med skiftende hænder; 5 Rytmiske og polyrytmiske Etuder; 6 Legato og Staccato; 7 Etudes for venstre Haand; 8 Terzer og Sekster; 9 Akkordgreb; 10 Pedal-Etuder.

Mathilde Marchesi Sangskole

(dansk og fransk tekst)
3 dele à 2 kr. 50 öre. — Kplt 6 kr.
Tryckt i 4,000 explr.

Ny praktudgave af

Mozarts Sonater

ved dr. *Hans Bischoff.* Pr. 3 kr.

J. G. Malmsjö
PIANINON
FLYGLAR
Göteborg.

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — 30:de årg., — för hvarje musikaliskt hem — *utgifves 1910 efter samma plan som förut, innehållande* ***populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris* ***5 kronor*** *pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården,*** *i* ***bok- och musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor. I* ***landsorten*** *bäst å* ***posten.***

OBS.! Biografier och porträtt i N:o 1: Signe Rappe (som Margareta i Faust) — Carl Aug. Söderman — Harald Torsslow; i N:o 2: Juan Manén — Brüssel-stråkkvartetten; i N:o 3: Wassili Safonoff — Armas Järnefelt; i N:o 4: Lady Wilma Neruda-Hallé — Frédéric Chopin; i N:o 5: Franz Neruda; i N:o 6: Ludvig Norman — Ignaz Friedman; i N:o 7: Franz von Vecsey — Carl Reinecke; i N:o 8: Wilh. Peterson-Berger — Leo Blech; i N:o 9: Giovanni Sgambati; i N:o 10: August Söderman; i N:o 11: Yvonne de Tréville — Pauline Viardot-Garcia.

För Porträttsamlare

Fina Sköntrycks-exemplar af Svensk Musiktidning, flera årgångar, säljas billigt å tidningens expedition.

OBS.! Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris endast kontant å expeditionen.

Kungörelse.

Förenade kantors-, organist- och klockarebefattningen i Malmö S:t Petri församling sökes hos församlingens kyrkoråd inom 60 dagar efter den 17 d:s.

Lön 2,400 kr. för år.

Till vederhäftigheten styrkt borgensförbindelse för den skada, som genom missvård af orgel kan uppstå, bifogas ansökningen.

Malmö S:t Petri d. 14 sept. 1910.

Alb. Lysander,
kyrkor:s ordf.

- Innehåll -

Hans von Stedingk (med porträ.t). — Ludwig Hess (med porträtt). — Om operatexter, af E. Mensch. — Våra musikaliska reseintryck sommaren 1910, af Anteros. — Om sång och sångare, efter Jos. Lewinsky. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten. — Från andra land. — Dödsfall. — Annonser.

Tryckeriaktiebolaget Skandia, Stockholm 1910.